

4. Павленко Н.А. Гендерный компонент в семантике английских фразеологических единиц / Н.А. Павленко // Філологічні трактати. – 2013. – Том 5. – № 2. – С. 87-92.

5. Cambridge International Dictionary of Idioms / [Ed. by E. Walter]. – UK: Cambridge, 1999. – 587 p.

6. Oxford Dictionary of English Idioms / [Ed. by John Ayto]. – N.Y.: Oxford University Press, 2009. – 685 p.

Хаджи А.Ю.

викладач,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

КОНТАМІНАЦІЯ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД СЛОВОТВОРУ, ЙОГО ФУНКЦІЇ

Початок ХХІ століття характеризується стрімким прогресом у всіх сферах людської діяльності, інноваціями та винаходами у науково-технічній галузі, поширенням інформаційних технологій, змінами у соціокультурному та політичному житті, що значним чином вплинуло на розвиток словникового складу кожної мови, а особливо на її словотвір. Люди прагнуть до більшої функціональності, лаконічності та інформативності при вираженні своїх думок. У лінгвістиці одним із найпродуктивніших способів вирішення цієї мети стає створення нових слів шляхом контамінації. Останні десятиліття спостерігається усталена тенденція до значного збільшення одиниць даного типу і серед англійських неологізмів.

На даний момент не існує єдиного визначення терміну контамінація. Адже деякі вчені навіть не розглядають цей спосіб словотворення як окремий, самостійний, а відзначають його як периферійне явище, особливий випадок або підвид словоскладання чи скорочення (І.І. Заботкіна, В.М. Лейчик, Г. Фріке, Р. Цюмне). На противагу їм, інші дослідники вважають його не тільки самостійним, але й унікальним, проте він не має чітких структурних закономірностей (Е. Доналіс, О.А. Земська, М.М. Шанський, М. Шульц та ін.).

Згідно «Словнику лінгвістичних термінів», контамінація – це «взаємодія мовних одиниць, які стикаються або в асоціативному, або в синтагматичному ряді, що призводить до їх семантичних або формальних змін або до утворення нової (третьої) мовної одиниці» [1, с. 200]. А в термінологічній енциклопедії, контамінацію визначено як взаємодію,

об'єднання номінативних одиниць, спосіб творення композитів, абревіатур, телескопізмів, а також фразеологізмів» [2, с. 251].

Зважаючи на відсутність чіткої дефініції цього поняття, неоднозначного його розуміння та трактування способів творення контамінантів, недостатньої інформації щодо тенденцій збагачення лексичного складу англійської мови контамінованими одиницями, вважаємо наше дослідження актуальним та перспективним.

Мета дослідження – окреслити основні характеристики поняття «контамінація» та визначити головні функції даного способу словотвору.

Контамінація стала широко популярною ще в кінці XIX століття, завдяки літературній творчості Льюїса Керрола – англійського письменника, автора найбільш відомих творів «Пригоди Аліси у Дивокраї» та «Аліса в задзеркаллі», який називав їх «portmanteau words» («слова-портмоне»). Так, Шалам-Балам пояснював Алісі слова: «Well, *slithy* means *lithe* and *slimy*... You see it's like a portmanteau – there are two meanings packed up into one word» [3, с. 104]. Проте існують й інші назви даному явищу – «слова-композиції» (composit words), «бленди» (blends), «слова-амальгами» (amalgam words), «слова-телескопи» (telescope words), «слова-гібриди» (hybrids), «слова-зрощення» (coalesced words) та «слова-злитки» (fusions).

Використання контамінантів у творчості таких письменників, як Л. Керрол, Дж. Джойс, Дж.К. Роулінг, С. Кінг було своєрідним способом зацікавити та розважити читачів, шляхом використання каламбурів та гри слів. Проте згодом такий спосіб словотвору поширився та почав використовуватися і в інших сферах життя – політика, економіка, технології і т.д. – виконуючи уже більш серйозні функції, а саме:

1) Найменування нових предметів, подій, явищ та ідей: advertecture = advertising + architecture, ecoteur = ecological + saboteur;

2) Формування нових складних логічних понять, шляхом використання більш відомих простих слів: bionicle = biological + chronicle, nucleonics = nuclear + electronics;

3) Раціональне скорочення кількості слів та словосполучень, їх звукового складу для економії часу: avgas = aviation + gasoline, caplet = capsule + tablet;

4) Називання лінгвокультурних концептів: cocacolonisation = Coca-Cola + colonisation, McJob = McDonalds + Job;

5) Навіювання людям певних думок, настрою, має психологічний вплив (використовується більшим чином у рекламі та політиці): stagflation = stagnation + inflation, sheeple = sheep + people, trumpmentum = Trump + momentum;

б) Мовна гра, протест проти механічного використання мови, проти кліше та евфемізмів: millionerror = millionaire + error, frankenfood = Frankenstein + food;

7) Створення комічного ефекту: wigger / wigga = white + nigger.

Варто відзначити, у сучасній англійській мові контамінанти досить часто виживаються у різних сферах людської діяльності та існує тенденція до їх збільшення. Неологізми утворенні шляхом контамінації утворюються постійно внаслідок нових винаходів, досліджень і т.д., але найбільша кількість контамінантів з'являється у кожній мові після якихось потрясінь у суспільстві. Проте все ж велика кількість контамінантів не переходить у загальноживану лексику, тому що є контекстуально залежними.

Отже, контамінація – це унікальний креативний і продуктивний спосіб утворення нових лексичних одиниць шляхом з'єднання фрагментів двох і більше існуючих слів. Як бачимо, на теперішній час він дуже розповсюджується у різних сферах діяльності, виходячи за рамки первинної його функції – розважити. При цьому залежачи від сфери вживання, контамінанти можуть відноситися до різних груп лексики – як до нейтральної, так і стилістично маркованої.

Список використаних джерел:

1. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. Москва : Советская энциклопедия, 1966. 598 с.
2. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
3. Carol L. Alice's Adventures in Wonderland. HarperCollins Publishers, 2010. 160 p.